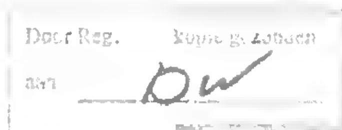

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

De minister van Veiligheid en Justitie
mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Directie Strategie en Ontwikkeling

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (070) 361 97 23
f (070) 361 97 15
www.rechtspraak.nl

datum	28 februari 2013
van	Strategie & Ontwikkeling
contactpersoon	
doorkiesnummer	
faxnummer	
e-mail	
ons kenmerk	
uw kenmerk	335072
onderwerp	Advies Wetsvoorstel tot wijziging van de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen in verband met de aanvulling van de bepalingen over de procedure van voortgezette tenuitvoerlegging
bijlage(n)	-

Geachte heer Opstelten,

Bij brief van 20 december 2012 met opgemeld kenmerk verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de "**Raad**") u te adviseren over het conceptwetsvoorstel tot wijziging van wijziging van de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen in verband met de aanvulling van de bepalingen over de procedure van voortgezette tenuitvoerlegging (het "**Wetsvoorstel**").

Het Wetsvoorstel strekt tot nadere uitwerking van de procedure betreffende de onmiddellijke tenuitvoerlegging van een in een vreemde staat opgelegde vrijheidsbenemende sanctie, bedoeld in artikel 43 van de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen (Wots). De Wots bevat twee procedures voor de tenuitvoerlegging in Nederland van een in een vreemde staat opgelegde sanctie, die strekt tot vrijheidsbenemning, namelijk de omzettingsprocedure en de procedure van onmiddellijke tenuitvoerlegging. De omzettingsprocedure houdt in dat de buitenlandse straf wordt omgezet in een Nederlandse straf, waarna die Nederlandse straf ten uitvoer wordt gelegd. De procedure van onmiddellijke tenuitvoerlegging wordt in de rechtspraktijk aangeduid met de term voortgezette tenuitvoerlegging. Met het Wetsvoorstel wordt beoogd de procedure van de onmiddellijke tenuitvoerlegging van een in een vreemde staat opgelegde vrijheidsbenemende sanctie nader uit te werken en meer in lijn te brengen met de procedure van de Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties (Wetvvs).[1]

Gehoord de gerechten, adviseert de Raad als volgt.[2]

---

[1] Stb. 2012, 333
[2] De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen

de exequaturprocedure en andere vormen van internationale rechtshulp, zoals uitlevering. Het valt immers niet in te zien waarom het oordeel van de penitentiaire kamer over de juridische toelaatbaarheid van de overname van de tenuitvoerlegging een andere status zou moeten hebben dan het oordeel van de rechtbank over de toelaatbaarheid van een overname in de exequaturprocedure of in een uitleveringsprocedure.[3]

De Raad staat voorts positief tegenover de expliciete standpuntbepaling over het tijdstip van de voorwaardelijke invrijheidsstelling bij veroordeelden die bij voortzetting van de tenuitvoerlegging in de staat van veroordeling na ommekomst van de helft van de straf in vrijheid worden gesteld. De passage in de MvT maakt een einde aan een kennelijk in de praktijk ten departemente bestaande onduidelijkheid. Tot verrassing van de penitentiaire kamer is enige tijd geleden gebleken dat – anders dan de minister van justitie in 2000 heeft toegezegd en waarvan de penitentiaire kamer sindsdien was uitgegaan – het ministerie zich op het standpunt heeft gesteld dat het tijdstip van voorwaardelijke invrijheidstelling in die gevallen pas na twee derde deel van de ommekomst van de straf zou worden bepaald. In dit verband verwijst de Raad naar het rapport van de Nationale ombudsman 2002/56 van 20 mei 2002 en de daarin opgenomen reactie van de Minister van Justitie. De penitentiaire kamer heeft in voorgaande jaren dan ook zowel in adviezen op grond van de Wots als in gratieadviezen geadviseerd tot (voorwaardelijke) invrijheidstelling na ommekomst van de helft van de straftijd in gevallen waarin – overeenkomstig het criterium van de Hoge Raad - zeker of met een min of meer grote mate van waarschijnlijkheid vast stond dat de veroordeelde in de staat van veroordeling na ommekomst van de helft van de straf in vrijheid zou zijn gesteld.[4] Het valt niet in te zien welk met de strafrechtstoepassing na te streven doel in redelijkheid wordt gediend met de tenuitvoerlegging van de rechterlijke beslissing of de voortzetting daarvan in Nederland na het moment waarop hij in de staat van veroordeling in vrijheid zou zijn gesteld. Om deze reden valt ook niet in te zien waarom een staat er niet voor zou kunnen kiezen om een voor de veroordeelde gunstigere toepassing aan de regeling van het VOGP te geven dan overeenkomstig de uitleg van de regeling die thans in de MvT wordt geschetst. De staat van veroordeling wordt in geen enkel handhavingsbelang te kort gedaan. Zoals wordt opgemerkt in de MvT op de Wetvvs, wordt met de gelijkstelling van het tijdstip van voorwaardelijke invrijheidstelling. "recht gedaan aan de bedoeling van de rechter die de straf oplegde: die ging bij het opleggen van de straf immers uit van de in zijn land geldende v.i.-regeling".[5] De Raad merkt op dat rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid dat de penitentiaire kamer in vorenbedoelde gevallen die zien op de periode voor 1 november 2012, zal blijven adviseren tot – kort gezegd - invrijheidstelling na ommekomst van de helft van de straf.

---

[3] Vgl uitvoeriger over dit aspect J.A.W. Lensing, De positie van de rechter bij overdracht van tenuitvoerlegging en erkenning van buitenlandse vonnissen, in: De rechter in geding (Balkema-bundel), Deventer 2011, p. 135 e.v.

[4] In Engelse zaken wordt er in de aanbiedingsbrief door de Engelse autoriteiten uitdrukkelijk op gewezen dat in gevallen vanaf april 2005 de veroordeelde in Engeland na de helft van de straftijd voorwaardelijk in vrijheid wordt gesteld

[5] Kamerstukken II 2010-2011, 32 885, nr. 3, p. 11.

de Rechtspraak

Raad voor de rechtspraak

verschil tussen overdracht van tenuitvoerlegging als internationaal strafrechtelijk instrument en de wederzijdse erkenning van strafvonnissen.

De Raad constateert dat het Wetsvoorstel - evenmin als de Wetvvs - iets zegt over de rechtspositie van de veroordeelde in de procedure van voortgezette tenuitvoerlegging in Nederland. In de praktijk neemt de penitentiaire kamer kennis van stukken die door de raadsman van de veroordeelde worden toegezonden. In een enkel geval heeft de penitentiaire kamer de zich in Nederland bevindende veroordeelde ook wel gehoord. De Raad adviseert hieraan een wettelijke basis te geven in die zin dat de veroordeelde de bevoegdheid krijgt om stukken over te leggen en dat de penitentiaire kamer de veroordeelde kan horen indien zij dat noodzakelijk acht.

In de bijlage bij dit advies worden nog enige opmerkingen van inhoudelijke en redactionele aard gemaakt.

7. Werklastgevolgen

Het Wetsvoorstel, dat wat betreft de rechtspraak vooral relevant is voor het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, heeft geen werklastgevolgen voor de rechtspraak.

Slot

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het uiteindelijke Wetsvoorstel, stelt de Raad het op prijs als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het Staatsblad.

Hoogachtend,

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

- *Art. 43b, lid 4, Wots*: De verwijzing in dit lid naar het tweede lid wekt bevreemding, omdat niet valt in te zien hoe de aanpassing (per definitie naar beneden) van de buitenlandse straf aan het Nederlandse strafmaximum een verzwaring van de opgelegde vrijheidsbenemende sanctie kan opleveren.

- *Art. 67 Wet RO*: deze bepaling ware aan te passen aan het Wetsvoorstel, met name de verwijzing naar artikel 43 lid 3, Wots in artikel 67, lid 2, Wet RO.

2. Redactionele opmerkingen

- *Art. 43a, lid, 2 Wots, eerste regel*: anders dan in artikel 2:11, lid 2, Wetvvs ontbreekt in dit lid dat de advocaat-generaal de stukken "onverwijld" voorlegt aan de penitentiaire kamer. Voor het overige zijn beide artikelleden identiek. De Raad gaat ervan uit dat hier sprake is van een omissie en verwijst in dat verband naar de opmerking op pagina 7, tweede alinea. van de MvT: "*Deze bepaling is identiek aan artikel 2 11, tweede lid, van de Wets*".

- *Art. 43b lid 1 onder b, Wots*: niet duidelijk is waarom is geen aansluiting is gezocht bij de tekst van artikel 2:11, lid 3 onder b, Wetvvs: "*of de ten uitvoer te leggen vrijheidsbenemende sanctie is opgelegd voor een feit dat ook naar Nederlands recht strafbaar is en zo ja, welk strafbaar feit dit oplevert*"?

- *Art. 43b, eerste lid, onder c, Wots*: het woord "*en*" na "(...) *vrijheidsbenemende sanctie*" ware te schrappen.

- *Art. 43b, lid 4, Wots*:In plaats van "*een verzwaring van de opgelegde vrijheidsbenemende sanctie*" ware te spreken van "*een verzwaring van de positie van de veroordeelde*".

- *Art 43c, lid 2, Wots, derde regel*: "*vooroordeelde*" moet zijn "*veroordeelde*".

- *Art 43c, lid 2, Wots, derde en vierde regel*: "(...) *zoals bedoeld in artikel 43, derde lid,* (...)" moet zijn "(...) *zoals bedoeld in artikel 43a, derde lid,* (...)".

- MvT, p.7, onder "Artikel 43b": "(...) *van het Hof niet werd afgewezen*" moet zijn "(...) *van het Hof niet werd afgeweken*".